

Den Haag, 8 oktober 2015

Met schuldhulpverlening Den Haag worden te weinig mensen geholpen.

De Haagse rekenkamer onderzocht de schuldhulpverlening van de gemeente Den Haag. Schuldhulpverlening is vanaf het moment van toelating waardevol voor schuldenaren. Desondanks is het beleid van de gemeente voor schuldhulpverlening onvoldoende effectief. Nog te weinig mensen met problematische schulden weten de weg naar de gemeente te vinden en te weinig mensen realiseren uiteindelijk een oplossing voor hun schuldenprobleem. De gemeente handelt daarbij niet altijd in overeenstemming met de wet.

Van de 26.000 tot 36.000 mensen in Den Haag met problematische schulden, melden zich jaarlijks slechts 4000 mensen bij de gemeente aan. De schuldhulpverlening is onvoldoende effectief. Slechts een kwart van de aanmelders, ongeveer 1000 mensen per jaar, krijgt een regeling met schuldeisers (500) of een doorverwijzing naar een rechterlijke procedure (500). De gemeente weet niet hoeveel mensen van deze groep daadwerkelijk een schuldenvrij bestaan realiseren en ook niet wat er gebeurt met de 3000 mensen die niet (meer) in aanmerking komen voor een regeling. Het traject voor schuldhulpverlening duurt te lang. Tijdens het traject hebben schuldenaren onvoldoende zicht en grip op de voortgang van de aanpak van schulden, mede door de gebrekkige communicatie van de gemeente met hen. De gemeente werkt bij het opzetten van schuldregelingen niet samen met maatschappelijke (vrijwilligers-) organisaties. Dit terwijl deze organisaties wel een belangrijke rol kunnen spelen in bijvoorbeeld de communicatie over het traject en de voorwaarden waar schuldenaren aan moeten voldoen.

De gemeente handelt in de uitvoering van schuldhulpverlening niet altijd in overeenstemming met de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening en de Algemene wet bestuursrecht. Hierdoor is het voor schuldenaren die zich bij de gemeente melden met een hulpvraag onvoldoende snel duidelijk of ze geholpen worden en hoe lang dit kan duren. Ook kunnen schuldenaren hierdoor soms geen bezwaar maken tegen de beslissing van de gemeente en wordt de mogelijke route naar een schuldsanering via de rechter soms onterecht geblokkeerd.

De rekenkamer beveelt aan het bereik van schuldhulpverlening te vergroten door meer in te zetten op preventieve activiteiten en vroeg-signalering voor de groep mensen met (een risico op) problematische schulden. De effectiviteit kan worden verbeterd door het verlenen van (een vorm van) schuldhulpverlening aan alle mensen die zich aanmelden en het verlenen van nazorg voor iedereen die het traject schuldhulpverlening (gedeeltelijk) heeft doorlopen. In de uitvoering van schuldhulpverlening kan de gemeente doorlooptijden verkorten en de communicatie met klanten verbeteren, bijvoorbeeld met de inzet van digitale middelen als een digitale aanmelding en klant dossier.

De gemeente Den Haag zou, in G4 verband, bij het Rijk moeten lobbyen voor invoeren van een incassovisie en een breed moratorium voor schuldeisers bij aanvang van een gemeentelijk traject schuldhulpverlening. Dit laatste is wel in de wet opgenomen maar nog altijd niet uitgevoerd door het Rijk.

Noot voor de redactie: Voor meer informatie over het rekenkamerrapport kunt u contact opnemen met Watze de Boer, voorzitter Rekenkamer, T 06-51314378, of Arjan Wiggers, secretaris Rekenkamer, T 070-3538784/ 06-20970491. Voor meer informatie over de Rekenkamer Den Haag: www.rekenkamerdenhaag.nl.